

Swansea
University
Prifysgol
Abertawe

Sustainability Cynaliadwyedd

Polisi Bwyd Iach Cynaliadwy Prifysgol Abertawe

Cwmpas: Mae'r policy hwn yn cwmpasu mannau arlwyyo, peiriannau gwerthu a bwyd a ddarperir ar y campws gan [gwmni arlwyyo Chartwells](#) ym Mhrifysgol Abertawe.

Mae'r bwyd ym Mhrifysgol Abertawe yn cael ei ddarparu gan gwmni arlwyyo Chartwells. Ar gyfer yr wybodaeth ddiweddaraf am brosiectau bwyd cynaliadwy ac iach, bwydlenni ar y campws, dilynwch [@swanseaunifood](#) ar Instagram ac [@Swansea UniFood](#) ar Twitter ac ewch i <https://www.swansea.ac.uk/cy/y-brifysgol/amdanom-ni/gwasanaethau-arlwyyo/llefydd-i-fwyta-ar-gampws/> i ddysgu rhagor.

Yn unol â Chynllun Strategol y Prifysgolion, mae cwmni Chartwells Catering a Phrifysgol Abertawe yn nodi ystyriaethau amgylcheddol, iechyd, moesegol a chymdeithasol mewn cynhyrchion a gwasanaethau a ddarparwn. Mae polisi bwyd cynaliadwy'r Brifysgol yn mynnu bod safonau cynaliadwyedd wedi'u hymgorffori mewn tendrau a chontractau gyda chontractwyr allanol (e.e. [cwestiynau mewn tendrau arlwyyo diweddar gan y brifysgol](#)). Rydym yn gweithio gyda'n cyflenwyr a'n contractwyr i sicrhau bod ein gweithgareddau'n cyfrannu at economïau lleol a bywoliaethau cynaliadwy, gan osgoi effeithiau negyddol ar yr amgylchedd, cefnogi lles anifeiliaid a darparu buddion iechyd a chymdeithasol. Rydym yn ymdrechu i sicrhau nad ydym yn gwahaniaethu'n erbyn cyflenwyr lleol llai yn y broses gaffael ac wrth lunio manylebau.

Lluniodd Prifysgol Abertawe ei Pholisi Bwyd Cynaliadwy cyntaf yn 2010. Mae'r ddogfen hon yn 2022 yn diweddarau'r polisi ac yn cyfeirio at yr ymrwymïadau a'r perfformiad perthnasol wrth gyflawni [arlwyyo iach cynaliadwy](#). Mae'r polisi yn cynnwys yr holl fannau bwyd, peiriannau gwerthu a bwyd a ddarperir yn y Brifysgol.

Mae'r ddogfen bolisi hon yn cyd-fynd â [Strategaeth Gynaliadwyedd](#) gyffredinol Prifysgol Abertawe ac mae'n helpu i gyflawni amcanion y strategaeth honno. Mae'n

Swansea
University
Prifysgol
Abertawe

Sustainability Cynaliadwyedd

darparu'r fframwaith i Brifysgol Abertawe ategu'r gwaith o gyflawni'r ymrwymïadau strategol canlynol:

WE 5: Bydd arlwyo yn y Brifysgol yn lleihau effeithiau amgylcheddol a moesegol eu cynhyrchion a'u gwasanaethau ac yn sicrhau'r buddion mwyaf posibl yn seiliedig ar ddata rheoli, polisiâu a gweithdrefnau cynaliadwyedd ac adborth gan gwsmerïaid, a bydd yn cyhoeddi gwybodaeth i gwsmerïaid am effeithiau eu cynhyrchion a'u gwasanaethau

CE 3: Cwmpas 3: Cyflawni (ar gyfartaledd) gostyngiad o 2.5% flwyddyn ar ôl blwyddyn mewn allyriadau cwmpas 3, 50% erbyn 2035 (35% erbyn 2030)

CE 4: Datblygu rhaglen waith ar gyfer diffinio a chyflawni is-dargedau a rhaglenni monitro cwmpas 3 gan gynnwys: teithio busnes, cymudo gan staff a myfyrwyr, gwastraff, dŵr, bwyd a diod, a chaffael

WE 43: Cydlynu camau nesaf Safon Iechyd Corfforaethol Iechyd Cyhoeddus Cymru – ar gyfer darparu gweithle iach

Bydd ymrwymïadau a thargedau'r polisi a nodir yn y ddogfen hon yn cael eu hadolygu'n flynyddol drwy adolygiad rheoli amgylcheddol ISO 14001 a'u hadrodd i Bwyllgor Cynaliadwyedd y Brifysgol. Bydd y cynllun gweithredu arlwyo'n cael ei fonitro'n fisol gan y gweithgor arlwyo iach cynaliadwy sy'n cynnwys rhanddeiliaid allweddol (gan gynnwys contractwyr arlwyo, y tîm cynaliadwyedd, cynrychiolwyr myfyrwyr a thimau perthnasol o'r adran ystadau a gwasanaethau campws).

Mae'r polisi'n cwmpasu'r holl fannau bwyd, peiriannau gwerthu a bwyd a ddarperir ar y campws. Polisi Prifysgol Abertawe a'r contractwr arlwyo Chartwells yw:

Masnach Deg

- Darparu ystod o gynhyrchion Masnach Deg, gan gynnwys te, coffi a bisgedi, gan roi dewis i'n cwsmerïaid
- Gofyn i'n cyflenwyr ddarparu eu polisi o ran Masnach Deg a rhestr o'u nwyddau Masnach Deg er mwyn i ni sicrhau eu bod ar gael i'n cwsmerïaid
- Cynnal ein statws Masnach Deg

Gwastraff ac ailgylchu

- Lleihau swm y bwyd sy'n cael ei wastraffu drwy reoli dognau, datblygu'r fwydlen a ryseitiai, ailddosbarthu bwyd dros ben a gweithgareddau compostio
- Defnyddio contract ailgylchu gwastraff y Brifysgol yn llawn a sicrhau'n weithredol y caiff y canlynol eu hailgylchu: caniau, cardfwrdd, plastig, papur, gwydr, bwyd, cylchgronau a phapurau newydd

- c. Sicrhau bod olew gwastraff yn cael ei ailgylchu drwy ei droi'n fiodiesel.
- d. Ceisio lleihau swm y pecynnu a ddefnyddir wrth werthu eitemau ac yn y gadwyn gyflenwi

Bwyd Heb Gig

- a. Creu ystod eang o ddewisiadau llysieuol a feganaidd a sicrhau eu bod yn rhan annatod o'n prif gynigion
- b. Hyrwyddo Dydd Llun Di-Gig drwy raglen ymgysylltu SWell

Wyau a Llaeth

- a. Defnyddio wyau maes, ffres yn unig wrth arlwyo
- b. Cefnogi ffermwyr llaeth lleol drwy brynu llaeth ffres lleol

Cig a Physgod

- a. Blaenoriaethu lles anifeiliaid wrth wneud penderfyniadau ynghylch prynu
- b. Prynu pysgod gan gyflenwyr lleol sy'n cefnogi dulliau pysgota cynaliadwy
- c. Defnyddio cyflenwyr sydd wedi'u cymeradwyo gan y Cyngor Stiwardiaeth Forol a gofyn am ardystio gan y Cyngor hwnnw pryd bynnag y bo modd

Cynhyrchion Tymhorol a Lleol

- a. Ymgysylltu â chymuned y campws wrth dyfu bwyd ar y campws
- b. Cyrchu ac arddangos cynnyrch tymhorol a lleol drwy ddatblygu bwydlenni, llunio gwybodaeth am darddiad, gwaith hyrwyddo a marchnata

Dŵr a Diodydd

- a. Darparu dŵr yfed am ddim yn ein holl gyfleusterau gwerthu bwyd a diod
- b. Lleihau'r defnydd o ddiodydd mewn poteli untro
- c. Lleihau defnydd o gwpanau dŵr tafladwy ar y campws

Iechyd a Lles

- a. Cynnig a hyrwyddo ystod gynyddol o gynigion bwyd iach
- b. Defnyddio llai o halen sodiwm
- c. Mabwysiadu dulliau coginio sy'n defnyddio llai o halen, braster, olew, ac ychwanegion a chadwolion artiffisial
- d. Cynnig ystod gynyddol o ffrwythau a llysiau ffres

Cyfathrebu a Phartneriaethau

Swansea
University
Prifysgol
Abertawe

Sustainability Cynaliadwyedd

- Cyfleu ein hymrwymiad i weini bwyd lleol, cynaliadwy i'n holl gwsmeriaid drwy arweiniad hyrwyddol, gwybodaeth am gynhyrchion ac ymgyrchoedd ymwybyddiaeth
- Gweithio gyda chyflenwyr i hyrwyddo'r agenda bwyd cynaliadwy
- Cynnal, gwella ac ehangu achrediad o dan Gynllun y Gymdeithas Bwytai Cynaliadwy
- Sicrhau bod manylebau tendrau arlwygo a pherfformiad contractau'n cyd-fynd â strategaeth gynaliadwyedd y Brifysgol a'r polisi bwyd iach cynaliadwy hwn

Cyfarwyddwr Ystadau a Gwasanaethau Campws - Greg Ducie

Rheolwr Cynaliadwyedd - Teifion Maddocks

Rheolwr Chartwell's Catering ym Mhrifysgol Abertawe - Neil Griffiths

Cofnod o newidiadau:

Rhesymau dros y newid	Dyddiad
Cynnwys y cofnod hwn o newidiadau	07/2017
Diweddarau teitl y polisi i gyd-fynd ag agenda Lles y Brifysgol "Polisi Bwyd Iechyd Cynaliadwy"	07/2017
Cynnwys Cynllun Gweithredu Arlwygo Iach Cynaliadwy	07/2017
Ychwanegu cwmpas y polisi	07/2017
Dim newidiadau i'r polisi	04/2019
Diweddariadau i adlewyrchu contract arlwygo Chartwell's ac i gyd-fynd â'r strategaeth gynaliadwyedd ddiweddaraf	08/2022

Cyfeiriadau:

Swansea
University
Prifysgol
Abertawe

Sustainability Cynaliadwyedd

[Dolen i gynllun gweithredu Bwyd Iach Cynaliadwy](#)

[Cymerwch ran mewn Cynaliadwyedd a Tyfu Tawe](#)

[Gweithgareddau Diweddar](#)

[Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth](#)

<https://en-gb.facebook.com/SwanseaSWell/>

<https://www.instagram.com/swanseasustainability/>